

In het Land van Natuur en Mysterie.

als hij het noemde in een zijner minnebriefjes aan Gabrielle d'Estrées. Deze koning vergrootte het kasteel met belangrijke bouwwerken en deed de tuinen aanleggen.

Zooals zich uitwendig dat reusachtige kasteel — een samenstel van gebouwen in verschillende tijdperken der monarchie uitgevoerd — aan het oog vertoont, is het op weinig na het werk van Frans I en van Hendrik IV, welker scheppingen beider zonen Hendrik II en Lodewijk XIII ten einde hebben gebracht naar de bedoelingen hunner vaders. Zoo vertoont het zich met een dubbel, wel onderscheiden karakter, dat uit de Italiaansche renaissance voortkomende, de „style François Premier,” en dat waarin de fransche architectuur den invloed der klassieke bouwstijlen onderging. Inwendig is de verscheidenheid veel grooter, want daar hebben zich allen doen gelden die er zich langeren of korteren tijd ophielden, zelfs nog Marie-Antoinette, hoewel Lodewijk XVI er zelden kwam en dan alleen nog maar om in het woud te jagen; ook vóór deze bracht Lodewijk XV er alle jaren slechts korten tijd door. Het fransche hof had van af den Zonnekoning aan Versailles en Marly den voorkeur boven Fontainebleau gegeven.

Onder het eerste Keizerrijk heeft het kasteel, dat gedurende de Revolutie verlaten was geweest, een periode van herleving gekend, toen Napoleon het tot verblijf van paus Pius VII aanwees en er den 25 Januari 1813 van deze de onderteeking van het beroemde Concordaat afdwong, dat den Kerkvorst van de wereldlijke souvereiniteit zijner staten beroofde en hem tot tijdelijk gevangene van den keizer der Franschen maakte. De abdicatie van deze zelf, een jaar en twee maanden later, ging hier, als een dramatisch oogenblik, de slotacte van 'skeizers efemeere wederverschijning vooraf, die een eind maakte aan de glorieuze geschiedenis van het kasteel van Fontainebleau, dat daarna overging tot de rust van een historisch monument, want wat de koningen der Restauratie er aan deden was niets meer dan restauratiewerk.

Nu is dit pronkjuweel van Fransche architectuur, door de Republiek in hooge waarde gehouden, een monument en een museum tevens, waarin het schoonste wat drie eeuwen

van kunstzin en verfijnden smaak voortbrachten, tot zijn recht komt, omdat het er op z'n plaats is.

* * *

Zooals alle wegen naar Rome voeren, loopen in het woud van Fontainebleau alle groote wegen uit op het stadje dat er zijn naam aan gegeven heeft — een naam over welks oorsprong de geschiedschrijvers het niet eens zijn, maar die waarschijnlijk afgeleid is van Fons Blialdi, dat „bron van den mantel” moet beteekenen en later Fontaine-Bliaut is geworden.

Onder die groote wegen is er een grooter en voornamer dan alle anderen; het is die welke in het Noord-Westen bij Chailly het woud indringt, onder den naam van „Route de Paris à Fontainebleau” en in het Zuid-Oosten het woud weer verlaat, daar geheeten „Route de Fontainebleau à Moret.” Deze weg is een deel, een klein deel, van de heirbaan die Napoleon I door zijn rijk deed trekken van het uiterste Zuiden tot het uiterste Noorden, van Toulon naar Den Helder.

Het is wel een heirbaan die zich recht voor ons strekt, wanneer wij bij de Obelisk aan den zuidelijken uithoek van Fontainebleau deze stad den rug toewenden; een statige breede weg, naast welks witten, goed onderhouden asphaltbaan in het midden twee zijwegen liggen, waarop voetgangers, ruiters en wielrijders een veilig heenkomen vinden voor de automobielen die in wilde vaart over die middenbaan heen stuiven. Hier is de weg hoofdzak, waarop wij ieder oogenblik worden herinnerd aan het moderne leven, dat ook op ons onwillekeurig zijn drang naar snelheid doet gelden. Het is immers ook een genot voort te rollen over dien vlakken, gladden weg, welks rechte boomwanden aan beide zijden misschien menig mooi stuk woudnatuur voor ons oog verbergen... maar daar vragen wij niet naar; zelfs slaan wij er geen acht op dat de zonnestralen fel op ons neerbranden en dat er nergens een schaduwplek te zien is op die breede, helwitte baan voor ons.

In minder dan een uur zijn wij aan de Porte de Nadon, waar wij het afgebakende